

u Domu kulture u Gospiću 18. lipnja u zajedničkoj organizaciji OK SSRN Gospić i katoličkih dekanata gospićkog i otočkog, zatim crkveno slavlje ličkih katoličkih župa u Gornjem Kosinju 19. lipnja završeno otkrivanjem spomen-ploče i spomen-slavlje održano u glagoljaškom Vrbniku na otoku Krku 24. lipnja, gdje je jubilej proslavljen liturgijskim činima staroslavenske mise i večernje, a zatim akademijom u župnoj crkvi. U svim spomentim prigodnim akademijama održala je predavanja dr. Anica Nazor, a sudjelovali su u svečanostima i drugi članovi Staroslavenskog zavoda u Zagrebu, baštinika Mahnićeve Staroslavenske akademije u Krku. Ovogodišnja proslava zaštitnika riječke nadbiskupije bila je prožeta spomenom velikog jubileja. Spomenimo napokon i to, da je predviđena proslava s prigodnim simpozijem i u glagoljaškom Senju na jesen ove godine.

SPOMENICA KAŠTEL-LUKŠIĆA

»Biranj« — svečano izdanje. Pet stoljeća župe, Kaštel-Lukšić, 1982.

Dragi Džimbeg

U povodu 500. obljetnice preseljenja župe s brda Kozjaka na obalu, župna zajednica Kaštel-Lukšića priredila je jubilarne svečanosti 12. i 13. lipnja 1982. godine. Mnoštvo vjernika, predvođeno apostolskim pronuncijem Michaeleom Cecchinijem i zborom biskupa s mjesnim ordinarijem nadbiskupom Franićem na čelu, komemoriralo je svoju prošlost i javno potvrdilo svoj kršćanski zavjet u jeku proslava 13-stoljetnog jubileja pokrštenja našega naroda. Svečanost je doista bila na visini i Župsko pastoralno vijeće odlučilo je da se izda spomen-knjiga koja će kao dokumenat svjedočiti o slavnoj vjerskoj i nacionalnoj prošlosti kaštelanskih župa, poglavito Kaštel-Lukšića, kao i o današnjoj svijesti i vjernosti Kaštelana Bogu i narodu.

Odluka je provedena u djelo. Sredinom ove godine pojavila se lijepa i sadržajna knjiga, puna kršćanskog duha i narodne svijesti; izvanredno je uspjela — u svojim povijesnim, običajnim i suvremenim, vjerskim i kulturnim priložima i dokumentima, kao i u književnim ilustracijama i podacima o Kaštelima — sažeti i dočarati, poput slike u mozaiku, različite segmente i cjelinu povijesnog, kulturno-vjerskog i običajnog života i rada ovoga na našem Jadranu najslikovitijeg i historijski zanimljivog kraja.

Uz opće podatke o jubileju i jubilarnom slavlju *Spomenica* donosi niz kulturoloških, historijskih i religioznih priloga koji zaslužuju pažnju. Tako npr. msgr. Franjo Bego piše o sakralnim lokalitetima na kaštelanskom području, mr. Vejko Omašić o povijesnom razvoju sela Ostroga i Kaštel-Lukšića, msgr. Cecchini o ulozi vjere u našoj povijesti i životu, Ivanica Grgantov o crkvenim bratovštinama, Josip Pejša o spomenicima, a Frane Ivasović o običajima Kaštela; Joško Burić i Neven Bućan (priređivači i urednici) vrlo uspješno sročiče i prirediše čitavu panormalu likova i događaja iz kaštelanskog vjerskog i društvenog života, itd.

Držimo da je ova spomen-knjiga vrlo vješto povezala i posvjedočila kaštelansku prošlost i sadašnjost, kulturni i duhovni život našega starog »pomorja«, vjerski, religiozni i nacionalni tijek bivanja i povijesti slavni Kaštela, poglavito Kaštel-Lukšića. Priređivačima, župniku don Anti Klariću i pastoralnom vijeću Kaštel-Lukšića, kao i svima Lukšićanima služi na čast, a budućim će pokoljenjima biti svjedok prošlosti i putokaz budućnosti.

Spomenimo samo da je ovo spomen-izdanje u stvari svečano izdanje »Birnja«. Biranj je brdo iznad starog Ostroga i današnjeg Kaštel-Lukšića; znakovito i u vjerskom i u narodnom pogledu. Svjesni toga vjernici Lukšića pokrenuše svoj župski list i nadjenuše mu ime »Biranj«. Zahvaljujući župskom vijeću, župniku don Anti i marnom Jošku Buriću — »Biranj« iz godine u godinu izlazi i svojim raznolikim štivom svjedoči o Lukšiću i njegovoj povijesti, o vjerskoj i narodnoj svijesti ovoga kraja, o njegovoj prošlosti i sadašnjosti. Ova je spomen-knjiga nova afirmacija i potvrda »Birnja«.

»KONFERENCIJE« KUZMIČKOG ŽUPNIKA

Stjepan Petrović, Konferencije, HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1982.

Vladimir Pribanić

Pod općim naslovom *Konferencije* vlč. Stjepan Petrović, župnik Kuzmice blizu Slavonske Požege, obradio je 15 zasebnih, vrlo konkretnih tema, koje su trajno aktualne u životu svakog vjernika, napose svećenika. Svakog će, sigurno, obogatiti životno obrađena tema »Vjera u Božju Providnost«, kao i drugi vrlo zanimljivi priloz. Koliko autor u svjetlu vjere dosljedno ulazi u svećenički život, govore naslovi »Svećenik u svojoj samoći« i »Smrt svećenika i njegovi nasljednici«.

Pisac je pastoralac naglašene marijanske orijentacije, stoga je trećinu knjige ispunio marijanskim temama, u kojima tumači dogmatske osnove štovanja bezgrešnog Srca Marijina, svećenikovu posvetu Marijinu Srcu, pokoncilski vrlo aktualan Gospin naslov »Majka Crkve« i predanje Majci Božjoj pod nazivom »Triput divna«, kojoj je u duhu schönstattskog marijanskog pokreta u kuzmičkoj župnoj crkvi posvetio posebnu kapelicu. (U njoj svaki dan s vjericima obavlja polsatne marijanske pobožnosti i euharistijsko klanjanje).

Vlč. Petrović posvetio je svoju knjigu zagrebačkom pomoćnom biskupu msgr. Miji Škvorcicu na čiji je poticaj izdao *Konferencije*. A evo kako su primljene: msgr. Ćiril Kos piše autoru: »Od srca zahvaljujem na poslanoj knjizi *Konferencije*. Drago mi je što si svoj pastirski rad stavio pod zaštitu 'Gospe Divne', pa ne sumnjam da će plodovi biti obilni. Ovaj mi se način 'posvete' veoma sviđa, jer je praktičan, konkretan — po smjernicama Crkve. Hvala i na pismenim radovima, kojima si pomogao i pomažeš posvećenju svećenika...« Msgr. Joakim Herbut: »Zahvaljujem Vam na tako lijepom daru (*Konferencijama*). Rado ću se njima poslužiti, a i braći sam ih svećenicima preporučio u našoj posljednjoj okružnici.« P. Božidar Ipša: »Čestitam. Teme su vrlo aktualne.« Marija Kallay: »Ja sam laik..., no priznajem da sam s velikim zadovoljstvom pročitala ovo vaše djelo...«

Očito, lijepa priznanja. Knjiga je to i zaslužila.